

EVA-MARIA BAST

 LOUIS
VUITTON
ÁLMA

EVA-MARIA BAST

 LOUIS
VUITTON
ÁLMA

KOSSUTH KIADÓ

A fordítás alapja:
Eva-Maria Bast: *Der Traum des Louis Vuitton*
First published in 2024
by Piper Verlag GmbH, München

Fordította
Hatvani Patricia

Szerkesztette
Varga Andrea

Szöveggondozás
Nádori Attila

ISBN 978-963-636-749-7

Minden jog fenntartva

© Piper Verlag GmbH, München 2024
Hungarian edition © Kossuth Kiadó 2025
Hungarian translation © Hatvani Patricia 2025
Cover artwork © Johannes Wiebel | punchdesign
Cover photos © GLIX, 123RF

1. RÉSZ

1835–1838

Anchay, egy kis hegyi falu
Lavans-sur-Valouse közelében, 1835 tavaszán

Megszólalt egy kismadár. Aztán rázendített egy második is, majd egy harmadik, és az énekük hamarosan betöltötte a levegőt. Az egyszerű faház kis padlószobájában a tizenhárom éves Louis Vuitton hanyatt fekve kinyitotta a szemét. Elmosolyodott.

– Jövök már! – suttogta, hiszen meg volt róla győződve, hogy kizárólag neki szól a madarak vidám dala.

– *Hé, te!* – Mintha megszólítanák. – *Itt a tavasz! A pirkadat! Kelj fel, és gyere ki! Hamarosan kisüt a nap, és te imádod a fényt!*

Halkan, nehogy felébressze a hat évvel fiatalabb öccsét, Claude Régist, akivel közösen osztottak a padlószobán, Louis kibújt a vékony takarója alól. A hálóingjét durva szövésű, barna lenvászon nadrágra cserélte, amely folyton dörzsölte egy kicsit, meg egy hasonlóan szúrós ingre. A lábára zoknit húzott, melyet a húszéves nővére, Marie Victorine már annyiszor megstoppolt, hogy az eredeti anyagból alig maradt valami. Csendben elindult lefelé. Minden mozdulatnál rettegett, nehogy megnyikorduljon a lépcső, és észrevegye a mostohaanyja, Marie Coronnée,

aki egyből felkiáltana azon a borzalmasan rideg, rikácsoló hangján:

– Louis! Te vagy az? Azonnal gyere ide segíteni!

Nemhogy az asszony jelenlététől, de még a hangjától is heves kalapálásba kezdett a szíve, és összeszorult a torka. Louis egyre gyakrabban menekült az álmvilágába, hogy szabaduljon a mostohájától, aminek aztán az lett a következménye, hogy sokszor meg sem hallotta, ha az kért tőle valamit. A nő persze szemtelenségnek vette Louis ábrándozását, amelynek nemegyszer kiadós verés lett a vége.

Bármennyire is hideg és sűrű volt a valóság, Louis álmvilága tele volt fénnel és jókedvvel. Abba a világba menekült, amiben az édesanyja három évvel azelőtt bekövetkezett haláláig éltek. Louis tízéves volt, és majd belepusztult a veszteség okozta bánatba. Úgy érezte, vége az életének. Mamával együtt a szeretet, a könnyedség és az öröm is eltűnt az életéből. Anyja halála után az addig otthonosnak és védelmezőnek tűnő Jura-vidéket – ahol már öt generáció óta élt a családja – hirtelen hidegnek, keménynek, fojtogatónak és komornak érezte. A gyászév leteltével aztán minden csak még rosszabbra fordult: apja újra megnősült, feleségül vett egy borzalmas hárpíát, így a gyászukhoz mérgező légkör is társult. Mostohaanyja, Marie Coronnée mindannyiukkal rosszul bánt. Kezdve Louis apjával, aki egyszerű molnár volt, és akitől az új feleség okvetlenül elvárta, hogy luxuséletet biztosítson számára. Louis nap mint nap felháborodottan állapította meg, hogy Marie Coronnée, akit ráadásul Louis bánatára ugyanúgy hívtak, mint az édesanyját, szabályosan szívta az apja véréét. Louis aggódott az édesapjáért, aki az anyja

mellett sugárzott a boldogságtól, mostanra viszont csak árnyéka lett önmagának.

Ezekkel a gondolatokkal ért oda a bejárati ajtóhoz. Halkan kinyitotta – a kulcs szokás szerint a zárban volt –, majd kiosont. Kint egyből rabul ejtették a Jura csodás hangjai. A madáracsicsérgés valóságos örömdávává fokozódott, a kis falujukat körbeölelő Ancheronne pataknak és a környék vízeséseinek zúgása a természet gigantikus erejét hirdette, az erdő lágy susogása pedig megnyugtatta őt. Ugyanilyen hatással volt rá az éjjel-nappal zakatoló, nyikorgó malomkerék is, amellyel a család a saját szolgálatába állította a természet erejét. Louis egy pillanatra lehunyta a szemét, és átadta magát a koncertnek, majd amikor ismét kinyitotta, tüstént a kedvenc helye felé vette az irányt: egy kis dombra, ahonnan lélegzetelállító kilátás nyílt a völgyekre. Innen akarta megfigyelni, ahogy a nap a Jura fölé emelkedik. *Nincs reménykeltőbb a napfelkelténél*, gondolta. Hiszen minden új nap ígér valamit. Minden egyes napban csodás lehetőségek rejlenek, amelyeket csak ki kell aknázni.

A mindennapi fizikai munkának köszönhetően meg sem kottyant neki felkapaszkodni a dombra. Izgatottan ült le a sziklára, a törzshelyére, majd nagyokat sóhajtott. Milyen tiszta a levegő! Az erdő és a föld szaga otthonoságot, a nyiladozó tavaszi virágok kellemes illata pedig reményt keltett benne. Megint becsukta egy pillanatra a szemét, és amikor újra kinyitotta, az ég alja már tűzpirosban úszott. Soha nem tudott betelni ezzel az impozáns látvánnyal. Hihetetlen ajándéka a természetnek, amelyben minden reggel részesülhet! Milyen gazdag is ő!

Megbabonázva nézte, ahogy a nap egyre magasabbra emelkedik, és minden életre kel. Micsoda varázslatos pillanat! A nap később táncot jár az árnyékkal, művészi fényjátékot festve az erdei talajra, ahogy a sugarai átszűrődnek az ágak között. Nem először fordult meg a fejében, hogy a fény valóságos művész.

Viszont indulnia kellett. Ha nem ég a kályhában a tűz, mire a mostohaanyja méltóztatik felkelni, megint nem ússza meg verés nélkül. Ám ezekben a korai órákban, teleszívva magát a felkelő nap reménysugaraival, egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy ezen az új napon is szembe tud vele szállni, és talán az apját meg a testvéreit is meg tudja tőle védeni valamelyest.

Hazafelé – bár az anyja halála óta az egykor meghitt konyhót már nem szerette otthonának nevezni – vidáman fütyörészve összeszedett néhány gallyat. Ha Marie Coronnée, ne adj’ isten, mégis észrevette volna, hogy már kint járt, azzal menteketőzne, hogy csak fát gyűjtött. Minden reggel így tett, bár még soha nem bukott le. A veszély amúgy is elenyésző volt: Marie Coronnée-nak nemcsak az igényei voltak nagyok, hanem a kényelme is, és eszébe sem jutott volna idő előtt felkelni.

A házban még valóban csend honolt, a távolból csak a hét évvel idősebb nővérét, Marie Victorine-t látta meg az istállónál. Az ő feladata volt megfejni a kecskéket, összeszedni a tojásokat a tyúkoknál, és neki kellett a reggelit is elkészítenie. Louis úgy érezte, a legidősebb nővérenek van a legnehezebb dolga, hiszen Marie Coronnée úgy kezelte őt, mint egy cselédet. A mostohaanyja ott tett neki keresztbe, ahol csak tudott. Még Louis húgának,

a kilencéves Marie Rosalie-nak és a kisöccsének, Claude Régisnek is keményen ki kellett vennie a részét a munkából. Legjobban a két kicsi félt a gonosz mostohaanyától. Legidősebb fiúként Louis úgy érezte, felelősséggel tartozik értük. Százszor inkább eltúrta a szidalmat, vagy akár a verést is, mint hogy végig kelljen néznie, ahogyan Marie Coronnée rátámad a testvéreire. Azt egyszerűen nem bírta elviselni.

Órákkal később, amikor a nap már magasan fent volt az égbolton, Louis éppen a tűzifát rakodta fel a ház előtt. Annak ellenére, hogy naponta el kellett végeznie ezt a munkát, gondosan, körültekintően és a legnagyobb tisztelettel bánt a farönkökkel. Ujjaival végigsimított a kergükön, magába szívta a frissen vágott fa illatát, olykor az évgyűrűket is megszámolta rajtuk, a vastagságukból pedig megállapította, melyek voltak a különösen hideg, és melyek a kifejezetten meleg évek. Hálás volt a fáért, amely a kis falujukat körülvevő két hegylanc erdeiben nőtt. Azzal fűtöttek, nemcsak az otthonukban, hanem a környék üveghutáiban, vaskohóiban és kovácsműhelyeiben is.

Azonkívül Louis apja a legcsodálatosabb műalkotásokat készítette belőle. François-Xavier Vuitton tehetséges művész volt, és korábban a hosszú téli hónapok alatt, amikor a temérdek hó újfent elzárta őket a külvilágtól, gyakran telepedett le a kályha mellé, hogy faragni tanítsa a gyerekeit. Louis ámulattal nézte, ahogyan a fa formát

ölt apja ügyes keze alatt. Azok voltak ám a mennyei telek! Órákon át kint viháncoltak, és amikor átfagyva bementek, anyjuk forró tejjel várta őket, a kályhában tűz égett, apjuk pedig ott ült előtte, és faragott. A gyerekek azzal szórakoztak, hogy bedobták a tűzbe a faforgácsot. Micsoda isteni illata volt!

Ám azok az idők már elmúltak. Marie Coronnée nem engedte meg, hogy a férje odabent faragjon, az csak szemtel, mondogatta a rá jellemző mogorva arckifejezésével.

Louis úgy elmerült a gondolataiban, hogy összerezzen, amikor hirtelen valaki megköszörülte mögötte a torkát. Ahogy megfordult, egy idegen férfival találta magát szemben.

– Jó napot! – üdvözölte az elegáns öltönyt viselő férfi. – Te bizonyára Louis vagy.

– I...igen – hebegett a fiú. – De ki maga?

Az idegen nevetett.

– Tényleg nem ismeresz meg? Én vagyok az, a régi szomszédotok, Clément.

– Clément! – Louis rábámult. A szomszéd fiú, akit egykor ő úgy csodált! Clément tíz évvel lehetett nála idősebb, és Louis mindig is felnézett rá, ám négy évvel ezelőtt hirtelen nyoma veszett.

Elment világot látni, magyarázta az apja, mire Louis elhatározta, hogy egyszer majd ő is útra kel. Most pedig Clément teljesen átalakulva visszatért.

– Hé, öcskös, elég a báméskodásból! – mondta Clément.

– Bocs...ánat! – hebegte Louis. – De annyira megváltoztál. Hogyan csináltad? – Tetőtől talpig végignézett az egykori szomszédján: ápolt haját fekete cilinder fedte, a nadrágja és a zakója a legfinomabb szövetből készült, formára nyírt bajusza kackiásan megpödörve. Hát még a cipője! Nem holmi szegecses facipő, amelyet a hegyekben hordanak, hanem fényesre suvikszolt bőrcsizma, ami olyan puhának tűnt, hogy Louis legszívesebben lekuporodott volna Clément lába elé, hogy megérintse.

Clément azonban titokzatos mosollyal az arcán lehajolt hozzá, és a fülébe súgta:

– Párizs. Párizsban voltam. A fények városában.

– A fények városában? – Ez a megfogalmazás pillanatok alatt mély vágyat ébresztett Louis-ban. – Miért hívják így?

Clément rákacsintott.

– Csak egyet mondhatok: menj el oda, és találd ki te magad! Elég idős vagy már hozzá. És szívós is!

– De – kezdett bele Louis, aztán inkább elhallgatott, mert a lelki szeme előtt megjelent egy rég elfeledettnek vélt kép, és felcsendült egy hang: az édesanyjáé. Az anyja letérdelt előtte, két kezébe vette a pufók arcocskáját, szeretettel ránézett, és halkán így szólt:

– Mindent el tudsz érni, amit csak akarsz, drága kincsem! Hihetetlen erővel vagy megáldva. Csak nem szabad feladnod az álmaidat, érted!?

Louis már nem emlékezett rá pontosan, mi miatt is biztatta akkor így az anyja. De az érzés, amit ezzel a mondatokkal keltett benne, örökre megmaradt. Mindig bevil-

lant, amikor egyedül érezte magát, vagy bizonytalan volt valamiben. És még valami eszébe jutott. Anyja, az utolsó óráiban, amikor már világossá vált, hogy nem éli túl a súlyos betegségét, egyesével magához rendelte a gyerekeit, születési sorrendben. Louis volt a második a sorban. Anyja megfogta a kezét, ráemelte a tekintetét – szeme aránytalanul nagynak tűnt a keskeny, beesett arcához képest –, és így szólt:

– Soha ne felejtse el, fiam, hogy te egészen különleges vagy! És hogy mindent el tudsz érni, amit csak szeretnél. Ígérd meg nekem!

– Megígérem! – felelte, miközben patakokban folyt a könnye. Ezek voltak az utolsó szavak, amiket egymáshoz intéztek. Clément hazatérése azt jelentette, hogy ideje beváltania az ígérteit. Mi tartja még itt? Nyilván a testvérei és az apja iránti felelősség, de nem éppen őértük tenné? Hogy jobb jövőt biztosítson számukra is. *Te egészen különleges vagy, ne feledd!*, mondta az anyja. Nem lehet, hogy ez azt is jelenti: csak ő találhat kiutat magának és a testvéreinek? Ha Párizsban rámosolyogna a szerencse, egy nap visszatérne, ahogy Clément is tette, és magával vinné őket.

– Hé! – szakította ki a gondolataiból Clément. – Mi az? Elvitte a cica a nyelvedet? Tényleg csak biztatni tudlak, hogy próbáld szerencséd! Ez a legjobb időzítés. Tudod, öcskös, a saját szememmel láttam a júliusi forradalmat. És azóta minden csak még jobb lett.

– Mi az a júliusi forradalom? – Louis nem szégyellte feltenni a kérdést. Büszke volt rá, hogy az anyja sok mindenre megtanította az iskola mellett, mégis voltak dolgok,

amelyekről nem hallott. Azt viszont tudta, hogy a kissé hiú Clément-nak szívességet tesz a kérdésével, mert így az fitogtathatja a tudását. Clément valóban rácsapott a mellkasára, és felkiáltott:

– Hát nem tudod? – Majd önelégülten hozzátette:
– Nos, igen, nem csoda, hisz még ki sem tetted a lábadat ebből a porfészekből. A júliusi forradalom alatt a párizsiak azt a három júliusi napot értik, amikor 1830-ban megbuktatták X. Károly királyt, és trónra emelték az új királyt, I. Lajos Fülöpöt.

– Mi volt a bajuk Károly királlyal? – kérdezte Louis.

– Nos – kezdett bele Clément – röviden: el akarta venni a polgárok jogait, és a nemességnek kívánt kedvezni, szándékában állt a sajtószabadságot korlátozni, a választójogot pedig eltörölni.

Bár Louis a sajtószabadságról és a választójogról sem hallott, azt már kínosnak érezte, hogy arra is rákérdezzen. Annak majd ő maga utánajár. Úgyhogy csak ennyit mondott:

– És ezt a párizsiak nem hagyták annyiban?

– Pontosan! – erősítette meg Clément csillogó tekintettel. – Ott aztán volt haddelhadd! Három napon át a feje tetejére állt Párizs. A polgárok barikádokat emeltek, és még lövések is eldördültek.

Louis megborzongott. Az anyja elbeszéléseiből megismert 16–17. századi Jura-vidéki háborúkat juttatta eszébe, amikor a svájciak, a spanyolok és a franciák is maguknak követelték a területet. Végül Franciaország nyerte meg a háborúkat, így a falu, ahol éltek, 1678-tól a Fran-

cia Királyság részévé vált. Anyja azt mesélte, hogy a gyönyörű Jura-vidéket porig rombolták a háborúkban, és figyelmeztette őt:

– Látod, Louis, a kapzsiság és a rosszakarat mindig szenvedéshez és bánathoz vezet. – Párizsban ezek szerint tombolt a rosszakarat, és Louis azon tűnődött, vajon tényleg jó ötlet-e a fővárosba mennie. Úgy tűnt, Clément olvasott a gondolataiban.

– Ne aggódj! – nyugtatta meg. – Ennek már rég vége. Hiszen mondtam, hogy azóta minden sokkal jobb lett. Az új királyt „polgárkirálynak” is hívják, mert annyira közvetlen és barátságos a néppel. Az uralkodása alatt Párizs újra jó hírnévnek örvend, és ismét méltó a *fény városa* titulusra.

Louis bólintott, majd folytatta a tűzifa rakodását. Ám még egyszer megállt egy pillanatra, és ránézett az egykori szomszédjára.

– Köszönöm, Clément! – mondta. – Ezt fogom tenni, holnap korán reggel útra kelek.

Az otthonában töltött utolsó éjszakáján Louis Vuitton le sem hunyta a szemét. A gyertya pislákoló fényében hosszú levelet írt az apjának, majd egy másikat Victorine-nak, akit arra kért, hogy olvassa fel azt a testvéreiknek.

Mindkét levelet letette Victorine vánkosa mellé, miután halkán beosont a nővére szobájába. Csak így lehetett benne biztos, hogy Marie Coronnée nem találja meg, és nem teszi el őket. Ha a konyhaasztalon hagyja, bizto-

san erre a sorsra jutottak volna. Az apjához intézett szavai a mostohaanyja felé kíméletlenek voltak, az apja és a testvérei iránt viszont tele voltak együttérzéssel. Marie Coronnée nem hunyt volna szemet az írás felett, és nem adta volna át a címzetteknek.

Amikor Louis elképzelte, ahogy Victorine reggel felébred, és megtalálja a leveleket, nyelt egyet. Mindannyiukra nézve nagy csapás lesz, főként a kicsikre, Rosalie-ra és Claude-ra. Ám remélte, sőt biztos volt benne, hogy meg fogják őt érteni.

Mielőtt elindult volna, elidőzött egy kicsit a testvérei ágya mellett. Utoljára Claude Régisnél, a kisöccsénél állt meg. Milyen szép és ártatlan, ahogy alszik. Legszívesebben nyomott volna egy csókot a rózsás arcocskájára, de nem merte megtenni. Ha azzal felébresztené, fuccsba menne az egész terve. Úgyhogy csak óvatosan letette mellé a csúzlíját, ami után Claude folyton ácsingózott, hogy hadd játsszon vele, majd gondolatban hozzátette: *Agyő, kicsikém, és bocsáss meg, hogy innentől kezdve nem vigyázok rád. De eljövök majd érted, és jobb életet kínálok neked. Ígérem!*

Aztán a tizenhárom éves Louis Vuitton a vállára vette a batyuját, és anélkül, hogy visszanézett volna, elhagyta a falut, ahol az ősei öt generáción át éltek.

2

Két évvel később – *Megérkezés Párizsba 1837 őszén*

Minden folytonos változásban volt: a színek, a zajok, az illatok, a képek. A két éven át tartó párizsi útja során Louis-t folyton új benyomások érték. Az egyetlen, ami állandó maradt, az az Ancheronne patak zúgása, melynek mentén a francia főváros felé tartott. Tovább, egyre csak tovább – még ott is elkísérte a szünni nem akaró zúgás, ahol a patakot már rég máshogy hívták, és széles folyammá nőtte ki magát. Ez adott neki bizonyosságot, hogy még mindig összeköttetésben áll az otthonával, az ország keleti csücskében lévő szülőfalujával, ott, a hegyek között, melyek természetes határt képeznek Svájjal, és ahol az élet keményen és fukarul bánik az emberekkel. Nyáron perzselő forróság, télen pedig dermesztő mínuszok uralkodnak, és a zord időjárás elől nemigen jelennek menedéket sem az egyszerű házikók, sem pedig az éppoly szegényes ruházatok. Louis-t azonban ez soha nem zavarta, ellenkezőleg: hiszen a perzselő nyár és a fagyos tél is csak azt igazolta, micsoda hatalommal és erővel bír a természet, és ő éppen emiatt csodálta annyira.

Miközben a folyó mentén haladva északnyugat felé keresztülszelte az országot, arra gondolt, hogy ez a ke-

mény élet őt is jól megedzette. Vajon tényleg úgy van, hogy a környezet, ahol felnövünk, meghatározza, milyen emberré is válunk? Louis néha saját magát is olyan-
nak látta, mint ez a legyőzhetetlen hegység, a maga szilaj patakjaival és mély erdőivel. Olyan rettenthetetlen volt az akarata és a bátorsága, meg talán az alkata is, mint a hegyek. A képzelete pedig a szilaj patakokhoz hasonlított – szüntelenül áramlott, mindig új képeket alkotva. Maga elé képzelte a fénylő várost, a békés világot, benne pedig saját magát. És végül, ahogy Louis egyre előrébb jutott, úgy szárnyaltak és mélyültek el a gondolatai is, hasonlóan a mély erdőkhöz. Minden érzékszervét élesítette, majd elmerengett mindazon, amit látott, érzett, kóstolt és szagolt. Leült a folyó partján, hogy meghallgassa a patak csobogását, ahogy már gyerekkorában is tette, amikor órákat időzött azzal, hogy megfigyelje a pillangók tán-
cát a virágokkal, közben eltűnődve azon, hogyan lehet ennyire csodálatos a lepke, és hogy ez a varázslatos kis teremtmény hogyan érzékeli őt, az embert.

Bár Louis sokat volt egyedül, útja során számtalan fiatal vándorral találkozott össze. Cipészekkel, tímárokkal, kalapkészítőkkal, kádárokkal, bognárokkal, kovácsokkal, bádogosokkal, ácsokkal, asztalosokkal és kőfaragókkal, akik szintén az országot járták. Olykor-olykor együtt töltötte velük az éjszakát a vendégházakban, ahol ingyenesetért, kvártélyért, valamint egy kis fizetség fejében munkát vállalt. Apjának köszönhetően ő is rendkívül ügyesen bánt a fával, amit a fogadósok mindig nagyra értékelték. Addig maradt egy-egy helyen, amíg elegendő pénzt nem gyűjtött ahhoz, hogy néhány napig tovább-

utazhasson, ezért tartott két évig, mire átlépte Párizs városhatárát. Négy százhatvanhét kilométert tett meg gyalog, és közben rengeteget fejlődött. Újra és újra elhajtottak mellette a postakocsik, és ha Louis még az elején vágyakozva nézett is utánuk, hiszen egy olyan járművel öt nap alatt Párizsba ért volna, elég hamar belátta, és hálával töltötte el, hogy nála az út volt a cél. Annyi mindent látott, és olyan sokat tanult, hogy úgy érezte, az útja felkészítette és alkalmassá tette őt Párizsra. És akkor végre megérkezett a fények városába, amelyről ódákat zengtek, és amelyről az útja során jóval többet megtudott, mint amit Clément a rövid találkozásuk alatt felvázolt előtte. Újra meg újra megerősítették neki, hogy Párizs valóban varázslatos.

Gyönyörű nyári nap volt, amikor átlépte a városhatárt, mintha Párizs a legszebb ruháját öltötte volna magára, hogy köszöntse a fiatal embert. Louis mégis meglepődött, sőt kissé csalódott is volt, amikor egy már-már vidékies környezetben találta magát: ahogy szétnézett, végtelen szántóföldeket, kerteket, sőt még malmokat is látott maga körül, és az idilli táj közepén utcák helyett keskeny ösvények húzódtak. Még egy kis patakot is felfedezett, ami azt a gondolatot ébresztette benne, hogy még itt is összeköttetésben áll az otthonával. Sóhajtván ült le egy nagy kőre. Sokkal pompázatosabbnak képzelte el Párizst, előkelőbbnek, ám amivel szembesült, mégsem tért el alapjaiban attól, amire Clément áradozásából és az úitársai elmondásaiból számított. Az emberek sem voltak olyan elegánsan öltözve, mint a fény városából hazatérő

Clément. Louis egyszerű öltözéket viselő kézműveseket látott, valószínűleg tímárokat, akik bőrt áztattak a paktaban, valamivel hátrébb pedig kelmefestők dolgoztak. A levegő szörnyen büdös volt.

Ám nem hagyta, hogy eluralkodjon rajta a csalódottság. Valószínűleg szebbet képzelt, mint maga a valóság, de először is, fő, hogy itt van, és nem azért tette meg a nagy utat, fáradságot nem kímélve, hogy most csalódottan feladja. Másodszor pedig, ha az álmok végtelenek, a valóság viszont véges, akkor miért ne dolgozhatna az ember azon, hogy a valóságot az álmaihoz alakítsa? Ettől a gondolattól kicsit felbátorodva folytatta az útját – ám nem sokkal később újabb kemény próbatétel várt rá. Épp elérte a Faubourg Saint-Marceau negyedét, amikor rémülten sóhajtott fel. Micsoda nyomorúságos környékre tévedt! Méghogy a fény városa! Szörnyen szűk és sötét volt, amerre csak a szem ellátott, a házak olyan szorosan álltak egymás mellett, hogy alig szűrődött be fény az utcára, főként, hogy a tetők ereszei szinte összeértek, és alagútszerű sikátorokat képeztek. Itt is rettentő bűz terjengett. Mindenféle szegény, rongyokba bugyolált alakok kóvályogtak. Gyorsan továbbment, majd megállt, mint akinek földbe gyökerezett a lába, és úgy kapkodta a levegőt, hogy egy pillanatra beleszédült. Elérte a Szajná, melynek a közepén, egy kis szigeten hatalmas katedrális pillantott meg, amely lélegzetelállító kecsességgel és szépséggel emelkedett a magasba. Ez bizonyára a Notre-Dame, amit az útja során úgy emlegettek, mint Párizs szíve és lelke. Louis-t teljesen megbabonázta a látvány.

Ha ez Párizs szíve és lelke, gondolta, akkor mégis jó helyen jár, eltekintve azoktól az eleinte vidékies, majd sötét negyedektől, amelyeken az útja során keresztülhaladt.

Bár arra még nem jött rá, miért hívják Párizst a fény városának, abban egy fikarcnyit sem kételkedett, hogy Párizs az éles ellentétek városa.

Louis bátran, tele tettvággyal kelt át a hídon, mely az Île de la Citére, illetve a szigeten álló katedrálishoz vezetett, és meg volt róla győződve, hogy a csodálatos templom körül megleli azt a Párizst, amit keres. Kicsivel később mégis csalódottan kellett rádöbbennie, hogy a méltóság-
teljes székesegyház körüli világ még annál a negyednél is borzalmasabb, ahol azt megelőzően járt. Ha egyáltalán lehetséges, itt minden még szűkebb, komorabb és levegőtlenebb volt, az emberek pedig még nyomorúságosabban festettek. Egyik sárszínű ház érte a másikat, az ablakok és ajtók fája pedig olyan szüette vagy korhadt volt, hogy helyenként teljesen szétesett. Az utca a felhalmozódó szeméttől és rothadó élelmiszerektől bűzlött. Az emberek betegeknek, szegényeknek és legyengülteknek tűntek, köhögtek, és vért köptek. Louis időseket pillantott meg, akik szemmel láthatóan az utcán éltek, és rongyok között tengették a nyomorúságos életüket. Hogyan vészelhették át a telet? Egy aggastyán átkutatott egy konyhai hulladékokból álló szemétheget, majd előhúzott belőle valami beazonosíthatatlan dolgot, hogy megegye. Mennyire rettentően éhesnek kellett lennie! Valamivel hátrébb egy férfi

a hajánál fogva rángatott végig a mocsokban egy zokogó gyereket. A kicsinek vérzett a lába, és keservesen sírt, ám a férfi attól csak még agresszívbá vált. Louis ösztönösen a kislány védelmére akart kelni, ám az utolsó pillanatban meggondolta magát. Jól ismerte az ilyen embereket: először is ő húzná a rövidebbet, másodsor pedig csak még jobban felbőszítené a férfit, aminek később a kicsi inná meg a levét. Ugyanilyen volt az ő mostohaanya is.

Hirtelen egy szőke, hájas nő került a látókörébe. Mivel a hölgy jóval magasabb volt nála, pont szemmagasságba került a kihívó dekoltázsa. A látvány akár izgatóan is hathatott volna Louis-ra, ám őt csak mély undor fogta el, ahogyan a nő ilyen közönségesen mutogatja a nőieségét. Nem volt benne semmi, ami számára fontos lett volna. Durva és hivalkodó volt, nem pedig finom és érzékeny.

– Elkerekedett a szemed, mi? – szólította meg a szőke nő. – Egy érintés tíz soubá kerül.

– Engedjen az utamra! – Louis épp el akart surranni a terebélyes asszony elől, amikor az meglepően erősen megragadta a karját.

– A nézelődés sincs ám ingyen – mondta, és a negédséggel egy csapásra felhagyva hangja keményen és hidegen csengett. – Te meg csak úgy meresztetted a szemed! Ide a pénzzel, különben hívom Antoine-t, és akkor Isten irgalmazzon neked!

Bár Louis nem tudta, ki az az Antoine, cseppet sem fűlött hozzá a foga, hogy megismerje. És nem hiába nőtt fel a Jurában, azon a kemény, szívós vidéken, amely a lakóit

is megedzi. Felemelte a fejét, és olyan fagyos, megvető tekintettel nézett a szőkeség szemébe, hogy az egyből elengedte.

– Jól van, no – morogta, majd ringó csípővel gyorsan odébbállt.

Louis egy pillanatra fellélegzett, de aztán keserűség fogta el. Mi van, ha nem is létezik az a Párizs, amire az elmúlt két évben úgy vágyott? De hiszen az kizárt dolog, elvégre mindenki, de tényleg mindenki, akivel csak találkozott, Párizsról áradozott! Kell hogy legyen egy másik oldala, és ő meg is fogja találni! Már csak a testvérei miatt is. Két év telt el azóta, hogy utoljára látta őket, két éve ki voltak téve Marie Coronnée gonoszságainak, úgy, mint az az előbbi kislány az apja durvaságának. Megígérte nekik, hogy gondoskodik róluk, hogy visszamegy értük. És be fogja tartani az ígését! Megint megjelent előtte az anyja arca. – Bármit el tudsz érni, amit csak akarsz! – duruzsolta neki. – Higgy az álmaidban, hallod? Egyszer valóra válnak!

Igen, gondolta Louis. Nem fogja feladni az álmait! És nem hagy fel a kereséssel. Valahol léteznie kell ennek a csodálatos helynek, amiről mindenki ódákat zeng.